

№ 11/1946.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 11/1946 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om hälsovården i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande:

En reviderad och moderniserad lagstiftning på hälsovårdens område är för landskapet, särskilt för Mariehamns stad, ett trängande behov. Redan år 1929 inlämnades till landstinget en petition med förslag, att landstinget ville giva landskapsnämnden i uppdrag att utarbeta en landskapslag om hälsovården i landskapet Åland på basen av den år 1927 i riket emanerade lagstiftningen. Petitionen omfattades också av landstinget, som till landskapsnämnden överlämnade uppdraget ifråga. Lagstiftningsarbetet har tydligen likväl stött på stora svårigheter ur behörighetssynpunkt, att detsamma ^{tidigare} icke ansetts kunna genomföras. Bristen har varit synnerligen kännbar för stadens hälsovårdsmyndigheter, som efter rikslagstiftningens tillkomst ofta stått villrådiga ifråga om sina befogenheter och skyldigheter, ty hälsovårdslagen och hälsovårdsstadgan av år 1927 innehålla ett stort antal stadganden av rikslagsnatur, vilka bort här tillämpas, men vilka berett svårigheter, då det icke alltid varit så lätt att skilja dem från sådana föreskrifter, vilka för att gälla i landskapet förutsätta landskapslagstiftning. Landskapsnämndens nu föreliggande initiativ måste därför hälsas med största tillfredsställelse.

Det hade måhända ur konstitutionell synpunkt varit riktigare, att i landskapslagen sammanföra endast de stadganden, som underlyda landskapets lagstiftningskompetens, samt bekvämare särskilt för lekmannen, att hälsovårdslag och hälsovårdsstadga sammanförts i en landskapslag. Men då gränserna mellan rikets och landskapets lagstiftningsbefogenheter ofta flyta in i varandra och fall förekomma, där stadganden av olika natur äro sammanförda i en och samma paragraf, synes de konstitutionella synpunkterna böra få vika för de tekniska svårigheterna. Landskapslagen skulle utan tvivel också förlora i överskådlighet, ifall separationen genomfördes, och det är därför lämpligast att lösa uppgiften, på sätt landskapsnämnden nu gjort, nämligen att föreslå rikets hälsovårdslag och hälsovårdsstadga till antagande i landskapet i stort sett oförändrade till sitt innehåll. Så har också tidigare förfarits med lagar av blandad natur. Ur kompetenssynpunkt alldeles uppenbart nödvändiga ändringar och uteslutningar ha dock företagits, men i allmänhet har landskapsnämnden strävat till att noggrant bibehålla rikslagens vokabulär.

048 De ändringar, som utskottet ansett sig böra föreslå, äro därför i huvudsak av redaktionell art. Sålunda har utskottet, med tanke jämväl på framtida lagstiftning av rikslagsnatur, infört en ändring och utslutning § 1 mom. 1. Av enahanda motiv har en ändring föreslagits i slutet av § 23. I § 26 mom. 2 åter har utskottet för undvikande av en eventuell kompetenskonflikt efter ordet "fall" på fjärde raden, ur rikslagens motsvarande paragraf infört orden "och särskilt, då ärendet avser åtgärder till förekommande av smittsamma sjukdomar", under det att sista meningen i momentet givits en till innehållet oförändrad, men ur språklig synpunkt mera tilltalande formulering.

Hänvisande till ovensagda får utskottet därför ^{för} landstinget värdsammast föreslå,

att landstinget ville godkänna landskapsnämndens framställning med förslag till landskapslag angående hälsovården i landskapet Åland, dock sålunda att nedannämnda lagrum erhålla följande lydelse: .

1 § mom. 1.

Ledningen av den allmänna hälsovården i landskapet Åland samt därtill hörande förvaltning ankommer dels å rikets, dels å landskapets myndigheter, dels ock å de kommunala myndigheterna enligt vad härom särskilt stadgas.

23 §.

Angående hälsovårdsmyndighets rätt att meddela föreskrifter, som avse enskilda, eller att gentemot dessa vidtaga åtgärder vid verkställande av sanitära besiktningar och bostadsinspektion, vid övervakning av i bostäderna rådande sanitära förhållanden samt vid kontrollen över tillverkning försäljning eller hantering av livsmedel, drycker och andra till förtäring avsedda varor eller försäljning av för hälsan skadliga varor ävensom i allmänhet vid utövande av tillsyn över de sanitära förhållandena, är gällande, vad därom särskilt stadgas.

26 § mom. 2.

Innan nämnden fattar beslut i ärende, som berör enskilds rätt, skall denna i saken höras eller ock, där så befinnes lämpligt, honom beredas tillfälle att avgiva skriftlig förklaring. Dock må hälsovårdsnämnden i synnerligen brådskande fall och särskilt, då ärendet avser åtgärder till förekommande av smittsamma sjukdomar, upptaga saken till behandling och avgörande utan vederbörandes hörande. I sådant fall bör likväl beslutet så snart som möjligt skriftligen och utan lösen delgivas vederbörande.

Mariehamn den 26 november 1946.

På lagutskottets vägnar:

Tor Brenning

Tor Brenning.

Axel Kuffschinoff

Axel Kuffschinoff.

Närvarande i utskottet: Tor Brenning, Herman Mattsson, Jonatan Sjöblom, Gunnar Jansson, Paul Påvals.